

Extremväder på grisgård

Det här materialet innehåller ett scenario i två steg. Ta er gärna tid att läsa, fundera och diskutera tillsammans. Missa inte checklisten i slutet. Där finns tips på hur ni kan förebygga och förbereda er för olika händelser.

Del 1: Läs

Du vaknar på morgonen och slås av att det är alldeles tyst och mörkt. Ventilationen susar inte och utebelysningen, som brukar lysa in genom fönstret, verkar ha slocknat. Du kliver raskt upp och går ut. Gårdsplanen är täckt av ett djupt snötäcke och det blåser rejält. Inne i stallet är det mörkt och luften är varm och stillastående. Varken ventilationen eller den automatiska utfodringen fungerar. Grisarna är hungriga och oroliga.

Din mobil piper gång på gång. Det är medarbetarna som meddelar att de inte kan ta sig till jobbet. Snöfallet har knäckt flera träd som nu blockerar vägen.

Del 1: Diskutera

- Vad gör ni?
- Vilka kontakter ni?
- Varför väljer ni just så?

📖 Del 2: Läs

Du har slagit igång reservkraftverket, men en titt i tanken visar att den snart är tom. Tankbilen skulle ha kommit idag, men nu lär det nog dröja innan vägarna är farbara igen.

Del 2: Diskutera

- Vad gör ni?
- Vilka kontakter ni?
- Hur hade ni kunnat förebygga eller förbereda er för händelsen?

☑ **Checklista: Säkerställ drift vid kris**

- Ha ett pålitligt reservaggregat för att driva ventilation, vattenförsörjning och foderanläggning
- Säkerställ att det finns tillräckligt med diesel eller bensin för drift i flera veckor
- Se till att ha tillgång till extrapersonal vid längre krissituationer
- Ta fram en detaljerad krisplan med checklistor för vatten, foder, läkemedel och evakuering
- Genomför regelbundna krisövningar med personal

💡 **Tips**

- Öva realistiska scenarier, gärna när verksamheten är igång
- Använd checklistorna som stöd vid personalutbildning

⚠️ **Dokumentation**

- Skriv ut standardrutiner, t.ex. hur man kör utfodringen manuellt
- Ha utskrivna instruktioner för hantering vid elavbrott, brand, vattenbrist eller transportproblem
- För daglig stalljournal på papper, såsom grisningar, insemineringar, behandlingar och förflyttningar

Om projektet

Materialet har tagits fram inom ramarna för projektet När krisen eller kriget kommer – beredskapsplanering i primärproduktionen av svenska livsmedel. Projektet syftar till att öka primärproducenters förmåga att arbeta förebyggande och ta fram alternativa planer för att bättre stå emot såväl fredstida kriser som krig.

Medverkande organisationer: Statens veterinärmedicinska anstalt, Länsstyrelsen Norrbottens län, Länsstyrelsen Gotlands län, Lantbrukarnas riksförbund (LRF), Hushållningssällskapet Halland, Skånesemin, Växa, Gård & Djurhälsan, Svensk fågel, Svenska ägg. Finansiär: Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Samtliga bilder i detta material är framtagna med AI-stöd.